

Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 36 /2024

VD/7625/03.01.02.00/2023

PT/HN/MT

Hakija on 19.3.2024 toimittanut Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 36 / 2024. Vahinkorahaston asiamies on 27.2.2024 hylännyt hakijan esittämän korvausvaatimuksen sillä perusteella, että kaupungin tuottamusta eikä tämän syy-yhteyttä ole voitu asiassa todentaa.

Hakija on alun perin hakenut itsenäistymisvarat maksettavaksi itselleen huostassa pidon ajalta. Hakemuksessaan hän vaatii Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta maksamaan itsenäistymisvarat siltä ajalta, kun hän ei ole niitä saanut.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on siirtänyt Vantaan kaupungille käsiteltäväksi vahingonkorvausasiaana aiemmin huostaanotettuna olleen hakijan vaatimuksen itsenäistymisvarojen suorittamisesta. Vahinkorahaston asiamies on hylännyt hyvinvointialueen siirtämän hakemuksen.

Oikaisuvaatimus

Hakija on tehnyt seuraavan oikaisuvaatimuksen:

”Olen tyytymätön vahinkorahaston kielteiseen viranhaltijapäätökseen olla korvaamatta minulle 4178,75 euroa itsenäistymisvaroja. Itsenäistymisvarat on alun perin maksettu biologiselle äidilleni hänen vaatimuksestaan 31.7.2019, jolloin olen itse ollut vasta 13-vuotias. Vetoan oikaisuvaatimuksessani sosiaalityöntekijöiden huolimattomuuteen ja vaadin, että minulle maksetaan itsenäistymisvaroja 4178,75 euroa.

Perusteet, jolla oikaisua vaaditaan:

Minut on otettu huostaan Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnan toimesta 5.3.2012 alkaen. Olen asunut sijaishuoltopaikan muutospäätöksellä äitini ja tämän puolison luona 3.6.2017 alkaen. Yhteensä olen siis ollut sijoitettuna 5.3.2012 – 15.1.2018.

Äitini on vaatinut itsenäistymisvarojeni maksamista vuonna 2019. Maksu on suoritettu sosiaaliviranomaisten toimesta minun nimissäni olleelle tilille, jonne äidilläni on tilin avaajana ollut täysi käyttöoikeus. Olen asian vireille tullessa ollut vasta 13-vuotias. Minulta on tällöin kysytty puhelimesta, haluanko itsenäistymisvarani maksettavaksi omalle tililleni. En kuitenkaan 13-vuotiaana ole tosiasiallisesti voinut ymmärtää mihin olen suostunut. Olin ollut siinä uskossa, että itsenäistymisvarat ovat olleet sosiaalitoimiston valvonnan alla. En ole missään vaiheessa saanut tietää, mihin ja milloin varoja on käytetty. Itsenäistymisvarojen maksatuksesta olisi tullut pitää kokous, jossa minulle olisi selvitetty asia perin pohjin, eikä päättää asiasta puhelimitse.

Samassa puhelussa on myös kysytty pikkuveljeni suostumusta omien itsenäistymisvarojensa maksamiseen äidillemme. Puhelussa pikkuveljeni on vastannut, ettei tiedä mitä hänen tulee vastata. Sosiaalityöntekijä on tällöin kertonut hänelle, mitä hänen tulee vastata. Saamassani sähköpostissa on lisäksi virheellisesti kirjattu, että kyseessä on isoveljeni. Tämä kaikki osoittaa mielestäni suurta huolimattomuutta sosiaalityöntekijöiden puolelta.

Äitini päihde- ja mielenterveysongelmat sekä perheeni kokonaistilanteen huomioon ottaen itsenäistymisvarojani ei olisi koskaan tullut maksaa vielä vuonna 2019, eikä varsinkaan äitini pyynnöstä. Minun olisi tullut itse vaatia omia itsenäistymisvaroja maksettavaksi ja niitä tuskin olisi myönnetty 13-vuotiaalle. Itsenäistymisvarat maksetaan lähtökohtaisesti vasta jälkihuollon päättyessä. (Lastensuojelulaki 2007/417, 77§). Äitini vaatiessa varoja vuonna 2019 minulla on vielä ollut jälkihuolto käynnissä, joten sosiaaliviranomaisten ei olisi vielä edes tullut harkita varojen maksamista.

Itsenäistymisvarojeni myöntämishetkellä äitini ei ole ollut töissä eli hänellä ei ole ollut tuloja. Äitini on ennenkin pyytänyt ja saanut sosiaalitoimelta rahaa, jota hän ei ole käyttänyt oikein. Hän on muun muassa pyytänyt rahaa minun ja isosiskoni vaatehankintoihin minun ollessani 6. luokalla, mutta käyttänyt saadut rahat oikeasti oman ajokorttinsa kuluihin. Hän on lisäksi kärsinyt lukuisista päihde- ja mielenterveysongelmista. Perheemme historian huomioon ottaen sosiaalityöntekijän olisi tullut ymmärtää, ettei varojani tulisi maksaa tilille, jonne äidilläni oli käyttöoikeus. Sosiaalitoimi ei myöskään ole varmistunut siitä, että itsenäistymisvarani käytetään lain sanelemalla tavalla.

Olen saanut tietää äitini käyttäneen rahani vasta viime syksynä 2023. Siihen asti äiti uskotteli minulle rahojen olevan sosiaaliviranomaisten hallussa. Minulla ei koskaan ollut verkkopankkitunnuksia- tai pankkikorttia, enkä ole voinut missään vaiheessa itse tarkistaa rahojen olemassaoloa tai käyttöä. En ole ollut huolestunut varojeni kohtalosta, koska en ole ennen tätä vuotta ollut tietoinen nimissäni luoduista pankkitileistä, vaan kuvitellut sosiaalitoimen huolehtivan itsenäistymisvaroista. En ole myöskään asunut äitini kanssa enää kesän 2020 jälkeen, joten minulla ei siis ole ollut mitään mahdollisuutta olla tietoinen varojeni käytöstä. Itsenäistymisvaroja on minulle kertynyt yhteensä 4178,75 euroa. Äitini on myöntänyt käyttäneensä minulle kuuluneet rahat, mutta vetoan oikaisuvaatimuksessani nimenomaan sosiaalityöntekijöiden huolimattomuuteen asiassa. Minulle syntynyt taloudellinen tappio on huomattava.”

Asian on Vantaan kaupungille vahingonkorvausasiassa siirtänyt Vantaan ja Keravan hyvinvointialue.

Lastensuojelulain 77 §:n 1 momentin mukaan, kun lapsi on sijoitettu kodin ulkopuolelle avohoidon tukitoimena, 40 l§:ssä tarkoitettua sijaishuoltoa tai jälkihuoltoa koskevien säännösten mukaisesti, hänen itsenäistymistään varten on kalenterikuukausittain varattava määrä, joka vastaa vähintään 40 prosenttia hänen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 §:ssä tarkoitetuista tuloistaan, korvauksistaan tai saamisistaan. Lapsilisää ei huomioida näiksi tuloiksi.

Lapsella voi olla tulona mm. vanhempien maksama elatusapu tai Kelan maksama elatustuki.

Hakija on otettu Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnan huostaan 5.3.2012 alkaen. Hän on 3.6.2017 alkaen asunut sijaishuoltopaikan muutospäätöksellä äitinsä ja tämän puolison luona. Hakijalle muodostui sijoituksesta jälkihuolto-oikeus, jonka aikana hänen kulujaan on tuettu taloudellisesti. Hän on kaiken kaikkiaan ollut sijoitettuna 5.3.2012 – 15.1.2018.

Hakijalle on avattu tili itsenäistymisvarjoja varten kiireellisen sijoituksen myötä. Hyvinvointialueen ilmoituksen mukaan hänen äitinsä on pyytänyt palauttamaan itsenäistymisvaroja, että hän pystyy sijoittamaan ne korkeakorkoiselle tilille. Itsenäistymisvarat on päätetty pyynnön mukaisesti palauttaa hakijan pankkitilille, johon hänen äidillään on ollut käyttöoikeus. Päätös itsenäistymisvarojen maksusta on päivätty 30.7.2019.

Hakijan äiti on myöntänyt käyttäneensä hakijan tilille palautetut varat.

Vahingonkorvauslain 3 luvun 2 §:n mukaan julkisyhteisö on velvollinen korvaamaan julkista valtaa käytettäessä virheen tai laiminlyönnin johdosta aiheutuneen vahingon. Sama korvausvelvollisuus koskee muulla yhteisöllä, jonka lain, asetuksen tai lakiin sisältyvän valtuutuksen perusteella hoitaa julkista tehtävää. Edellä 1 momentissa säädetty vastuu yhteisöllä on kuitenkin vain, milloin toimen tai tehtävän suorittamiselle sen laatu ja tarkoitus huomioon ottaen kohtuudella asetettavia vaatimuksia ei ole noudatettu. Vastuussa siitä, ettei hakija ole saanut itsenäistymisvaroja itselleen täytettyään 18 vuotta, on hänen äitinsä.

Vahingonkorvauslain 412/1974 2 luvun 1 §:n mukaan korvausvelvollisuus syntyy sille, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa toiselle vahinkoa. Korvauksen hakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys.

Vahingonkorvauslain mukaista tuottamusta arvioitaessa on harkittava, onko kyseessä tahallisuus, tuottamus vai tapaturma. Kunta on vastuussa tahallaan ja tietyissä tuottamuskysymyksissä aiheutuneesta vahingosta. Kunnan tuottamusta arvioidessa tulee huomioida tuottamuksen aste suhteessa tapahtuneeseen vahinkoon.

Vahingonkorvauslain 3 luvun 1 ja 2 §:n mukaan kunta on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka kunnan työntekijä tai viranhaltija virheellään tai laiminlyönnillään työssä on aiheuttanut.

Korvauksenhakijan oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu ilmi mitään sellaisia erityisiä seikkoja, jotka eivät olisi olleet tiedossa vahinkorahaston asiamiehen ratkaisua tehtäessä. Asiassa esitetyn näytön perusteella on siis edelleen katsottava, että Vantaan kaupunki ei ole asiassa korvausvelvollinen.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 28

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 36 / 2024.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Anitta Orpana ja Maarit Raja-Aho sekä kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja Tanja Aidanjuuri poistuivat kokouksesta yhteisöjääveinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Eve Rämö poistui kokouksesta palvelussuhdejäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

Hannele Nordman, vahinkorahaston asiamies
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)